

TAHIL TOHUMU SERTİFİKASYONU VE PAZARLAMASI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmelik tahıl türlerine ait tohumlukların kaliteli ve standartlara uygun üretimini sağlamak amacıyla, sertifikasyon sistemi dâhilinde gerçek ve tüzel kişiler tarafından üretilmesi ve pazarlanmasına ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 31/10/2006 tarihli ve 5553 sayılı Tohumculuk Kanununun 6 ncı maddesi ve 21/12/1967 tarihli ve 969 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Merkez ve Taşra Kurumlarına Döner Sermaye Verilmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,
- b) Başvuru kuruluşu: Üretim yapıldığı ildeki Bakanlık il müdürlüğü veya Bakanlık tarafından beyanname kabulü ve tarla kontrolleri için yetkilendirilen kuruluşları,
- c) Çeşit safiyeti: Tohumluğun sahip olduğu genotipten farklı olan çeşitlerin oranını,
- ç) Çeşit sahibi: Sertifikasyon için uygun olan ve kayıt altında olan çeşitlere ait tohumlukların üretiminden, çoğaltılmasından ya da çeşidin muhafazasından sorumlu gerçek veya tüzel kişileri,
- d) Ebeveyn: Hibrit tohumlukların elde edilmesinde kullanılan ana ve baba hat olarak kullanılan kendilenmiş hatları,
- e) Elit tohumluk: Yeni ıslah edilmiş veya geçmiş yıllarda ıslah edilmiş olmakla beraber usulüne uygun olarak çeşit safiyeti muhafaza ve devam ettirilen doğrudan doğruya ıslahçı tarafından kontrol edilen, orijinal tohumluğun başlangıcı ve diğer sınıftaki tohumlukların kaynağı olan tohumluğu,
- f) Ham tohumluk sertifikası: Orijinal ve sertifikalı tohumluk sınıflarında üretilen, nihai olarak sertifikalandırılmamış tohumluklar için düzenlenen belgeyi,
- g) İzolasyon mesafesi: Tohumluk üretim alanlarında, birbirini tozlayıp dölleyebilecek tür, cins ve çeşitlerin üretimleri arasında bulunması gereken tozlanmayı engelleyecek minimum uzaklığı,
- ğ) KKGGM: Koruma ve Kontrol Genel Müdürlüğünü,
- h) Kontrolör: Tohumluk sertifikasyonuna ilişkin kontrolleri yapan, numune alan ve piyasa denetimlerini yaparak bu konularda belge düzenleyen Bakanlıkça tohumluk kontrolörü olarak yetkilendirilen kamu görevlilerini veya özel kişileri,
 - ı) Orijinal tohumluk: Elit tohumluktan veya kendisinden elde edilen, çeşit safiyetini ve sağlığını devam ettiren, araştırma, ıslah ve deneme kuruluşlarında veya bu kuruluşların denetimi altında yetiştirilen tohumluğu,
 - i) Sertifikalı tohumluk: Orijinal tohumluk veya kendisinden elde edilen, çeşit safiyetini ve sağlığını devam ettiren tohumluğu,
 - j) Sertifikasyon kuruluşu: Bakanlık tarafından sertifikasyon ile yetkilendirilen kuruluşları,
 - k) Saf tohumluk: Yabancı maddeleri ayrılmış, aynı bitki çeşidine ait generatif veya vegetatif üreme kısımlarını,
 - l) Tarla kontrol raporu: Tarla kontrolleri neticesinde kontrolör tarafından düzenlenen rapor,
 - m) Tedarikçi: Tohumluk üreticilerinden temin edilen tohumlukları yeniden işleyen veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişiler,
 - n) Tohumluk analiz raporu: Tohumlukların laboratuvar analizlerinin sonuçlarının gösterildiği rapor,
 - o) Tohumluk kademesi: Herhangi bir sınıfta tohumluğun yıl olarak üretilme süresini,
 - ö) Tohumluk numunesi: Tohumluk partisini temsilen partinin niteliklerinin tespiti ve sonucunda tohumluğa sertifika veya rapor verilebilmesi için tohumluk cinsine has laboratuvar analiz ve testlerine tabi tutulacak birim ağırlıktaki tohumluğu,
 - p) Tohumluk partisi: Tohumluk kontrol ve sertifikasyon sisteminde, bir numunenin alınmasına esas olan, bir sertifika veya raporun temsil ettiği, tohumluğun cinsine göre tespit edilmiş azami tohumluk miktarı,
 - r) Tohumluk üreticisi: Tohumlukları üreten ve/veya tohumluk yetiştiricilerine sözleşmeli olarak ürettiren ve/veya ithal eden, işleyen, satışa hazırlayan ve dağıtan gerçek veya tüzel kişileri,
 - s) Tohumluk yetiştiricisi: Sözleşmeli olarak tohumluk üreticileri adına üretim yapan gerçek veya tüzel kişileri,
 - ş) TTSM: Tohumluk Tescil ve Sertifikasyon Merkezi Müdürlüğünü,
 - t) Üretim sezonu: 1 Temmuzdan başlayarak bir sonraki yılın 30 Haziranına kadar olan dönemi

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sertifikasyon ve Pazarlama Esasları

Genel şartlar

MADDE 4 – (1) Sertifikasyon sistemi ve pazarlamanın genel esasları aşağıda belirtilmiştir.

a) Ek 1’de yer alan türlere ait tohumlukların sertifikasyon sisteminde üretilmesi için, tohumlukların ait olduğu çeşitlerin kayıt altında olması şartı aranır.

b) Tohumluklar, Bakanlık tarafından yetki verilen gerçek veya tüzel kişiler tarafından üretilir ve pazarlanır.

c) Elit ve orijinal tohumluk üretimleri ıslahçı, çeşit sahibi veya bunların yetki verdiği araştırma kuruluşları tarafından üretilir ve pazarlanır.

ç) Tohumlukların üretildikleri üretim sezonu içinde sertifikalandırılmaları esastır. Aynı üretim sezonu içinde pazarlanamayan tohumluklar için ticarete arz olunmadan önce çimlenme analizlerinin yapılması gerekir.

d) Tohumluk üretimlerinde izlenebilirlik; numune alma öncesinde beyanname numarasıyla ve numune alma sonrasında parti numarası ile sağlanır. Beyanname numarası ve parti numaraları tür veya çeşit değişse bile tekrarlanmaz. Beyanname numarası ile tarla kontrol raporu numarası, "Üretici kuruluş kod numarası/Sıra numarası" şeklinde verilir.

Beyanname verilmesi

MADDE 5 – (1) Tohumlukların sertifikalandırılabilmesi için, tohumluk beyannamesi verilir.

(2) Tohumluk beyannameleri düzenlenmesi ve kabul edilmesi aşağıdaki yöntemle yapılır;

a) Tohumluk üretimleri için Ek-2 veya Ek-3 de yer alan beyannamelerden uygun olanı doldurulur.

b) Her tohumluk çeşidi ile her parsel veya her tarla için ayrı ayrı tohumluk beyannamesi düzenlenir.

c) Tohumluk beyannameleri üç nüsha olarak düzenlenir.

ç) Tohumluk beyannameleri başvuru kuruluşuna verilir.

d) Tohumluk beyannamelerinin son verilmiş tarihleri Ek-4 de belirtilmiştir,

e) Başvuru sırasında tohumluk beyannamesine aşağıdaki belgeler de eklenir.

1) Ekilen tohumluğa ait sertifikanın aslı veya sertifikanın aslının bulunduğu resmi kuruluştan onaylı sureti.

2) Çeşide veya ebeveynlere ait özellik belgeleri.

3) Üretim tarlalarını gösteren krokiler.

f) Kabul edilerek onaylanan beyannamelerin birinci nüshası, tohumluk beyannamesini kabul eden başvuru kuruluşunda saklanır. İkinci nüsha tarla kontrollerinde kullanılması için kontrolörlere verilir. Üçüncü nüsha "SERTİFİKALANDIRMADA KULLANILAMAZ" kaşesi vurularak üreticiye verilir.

Tarla kontrol esasları

MADDE 6 – (1) Tarla kontrolleri aşağıdaki esaslar dahilinde yapılır.

a) Tarla kontrolü, Bakanlıkça yetkilendirilen kontrolörler tarafından yapılır. Tarla kontrolünün tamamlanmasından sonra kontrolör, beyanname bilgileri ve tarla kontrol standartlarını göz önünde bulundurarak, tarla kontrol raporunu üç nüsha halinde düzenler.

b) Raporlarda silinti veya kazıntı yapılmaz. Değişiklik zorunlu ise yanlışlığın üzeri çizilerek doğrusu yazıldıktan sonra kontrolör tarafından paraflanır.

c) Tarla kontrol raporunun birinci nüshası sertifikasyon kuruluşuna gönderilmek üzere, ikinci nüshası ise itiraz halinde kullanılmak üzere başvuru kuruluşunda muhafaza edilir. Üçüncü nüsha "SERTİFİKALANDIRMADA KULLANILAMAZ" kaşesi vurularak üreticiye verilir.

ç) Tarla kontrollerine göre tohumluğun hangi sınıf veya kademeye girdiği işaretlenir. Hiçbir sınıfa giremediği veya sınıf kaybettiği durumda bunun hangi sebeplerden ileri geldiği, kontrolör tarafından tarla kontrol raporuna işlenir ve sınıf kaybetme nedeni dairesine alınır.

d) Tarla kontrolünde tohumluğun aranılan sınıfa girmesini engelleyen sebepler varsa ve teknik olarak bu engellerin yetiştirici tarafından giderilebilmesi mümkünse, yetiştiriciye Ek-5’de yer alan tarla kontrol ihbarnamesi verilir. İhbarnamede belirtilen zamanda kontrolör tarafından yeniden tarla kontrolü yapılır.

e) Parsellerde yapılan kontroller neticesinde tohumluklar Ek-6’da yer alan tarla kontrol standartlarına uygun olmak zorundadır.

Ambalajlama ve etiketleme

MADDE 7 – (1) Tohumluklar resmi olarak belirlenen şartlara uygun şekilde ambalajlanarak ve etiketlenerek satışa arz edilir. Ambalajlama ve etiketleme ile ilgili şartlar Ek-7’de belirtilmiştir.

(2) Etiketler, TTSM veya Bakanlık tarafından yetki verilen kuruluştan tarla kontrol raporu sonuçlarına göre temin edilir.

Tohumluk numuneleri

MADDE 8 – (1) Tohumluk numuneleri, Bakanlıkça belirlenen tohumluk numunesi alma esaslarına uygun olarak alınır ve ilgili sertifikasyon kuruluşuna gönderilir.

(2) Tohumluk partilerine ait asgari numune miktarı, azami ambalaj ve parti büyüklükleri Ek-8 de belirtilmiştir.

Tohumluk partilerin işaretlenmesi

MADDE 9 – (1) Tohumluk partileri TR.00.KKKK.NNNN biçiminde numaralandırılır. Numaralandırmada;

- a) TR : Ülke kodunu,
- b) 00 : Tohumluğun üretildiği ilin plaka numarasını,
- c) KKKK : TTSM tarafından verilen üretici kod numarasını,
- ç) NNNN : Tohumluğun parti sıra numarasını ifade eder.

(2) Laboratuvara rutubet tayini için tohumluk numunesi gönderilecekse, numuneler Bakanlıkça belirlenen esaslara uygun olarak alınır ve ilgili sertifikasyon kuruluşuna gönderilir.

Laboratuvar kontrolleri

MADDE 10 – (1) Tohumlukların laboratuvar analizleri Bakanlıkça görevlendirilen veya yetki verilen tohumluk sertifikasyon kuruluşları tarafından yapılır.

(2) Tohumluk sertifikasyon kuruluşları, sertifika veya rapor düzenlenmesi amacıyla gönderilen tohumluk numunelerinde gerekli laboratuvar analizlerini yaparak sertifika veya rapor düzenler.

(3) Numune miktarı asgari numune miktarının altında ise numuneler laboratuvar analizlerine tabi tutulmaz.

(4) Tohumluklar, laboratuvar kontrolleri sonucunda en az Ek-9'da yer alan standartlara uygun olmak zorundadır.

Laboratuvar analiz sonuçlarının değerlendirilmesi ve belgelendirme

MADDE 11 – (1) Tohumluk sertifikasyon kuruluşları tarafından yapılan laboratuvar analizleri sonucunda tohumluklara sertifika veya rapor düzenlenir.

(2) Tohumluk sertifikaları ve raporlar, KKGGM tarafından belirlenen formata uygun olarak sertifikasyon kuruluşları tarafından düzenlenir.

(3) Üreticinin talebi halinde hasat edilen, işlenmemiş tohumluklar için ham tohumluk sertifikası düzenlenir.

(4) Ham tohumluk sertifikası ile belgelendirilecek tohumluklardan numune alınır. Üreticinin talep etmesi durumunda, analiz sonuçları üreticiye bildirilir.

(5) Ham tohumluk sertifikası düzenlenen tohumlukların son kullanıcılara satışı yapılamaz.

(6) Tohumluk sertifikaları ve raporlar üç nüsha olarak düzenlenir. Sertifikanın veya raporun birinci nüshası üreticiye verilir, ikinci nüsha sertifikasyon kuruluşunda muhafaza edilir, üçüncü nüsha ise numuneyi gönderen başvuru kuruluşuna gönderilir.

(7) Tohumlukların piyasa denetimleri sırasında alınan denetleme numuneleri analiz sonuçları için tohumluk analiz raporu düzenlenir ve denetleme numunesi olduğu belirtilir.

(8) Tohumluğunun kalite değerini öğrenmek isteyen gerçek veya tüzel kişilere, tohumluğun menşei ve standartlara uygunluğu aranmadan, sahibinin beyanı esas alınarak ve talep edilen testler yapılarak analiz sonuçları bildirilir.

(9) Laboratuvar analizleri sonucunda, tohumluk sınıflarının hiçbirinin standartlarını tutmayan numunenin temsil ettiği tohumluklar için tohumluk olamaz raporu düzenlenir. Tohumluk olamaz raporu düzenlenen numunenin temsil ettiği partiler tohumluk olarak değerlendirilmez ve pazarlanmaz.

(10) Sertifikalandırılan ve bir yıl içinde satılmayan stoktaki sertifikalı tohumluklar için satışa arz edilmeden önce çimlenme analizi yapılır, tohumluk analiz raporu düzenlenir ve düşünceler kısmına sertifikayı düzenleyen kuruluşun ismi ve "..... tarih ve sayılı sertifika ile birlikte geçerlidir" ibaresi yazılır.

Laboratuvar analizlerinin tekrarlanması

MADDE 12 – (1) Tohumluk, laboratuvar analizleri sonunda cansız yabancı madde, ot ve zararlı ot tohumları, diğer mahsul tohumları oranının standartlarını aşması veya sözü edilen bu faktörler sebebiyle saf tohumluk oranının standardından düşük çıkması nedeniyle sınıf düşmüş ya da kaybetmişse; tohumluk üreticisi,

ürettiği tohumluktan yeniden selektörleme yaparak numune alınmasını ve bu numunenin laboratuvar analizlerine tabi tutulmasını talep edebilir. Bu talep başvuru kuruluşuna bir dilekçe ekinde aşağıdaki belgelerle yapılır.

- a) Tarla kontrol raporu
- b) Sertifikasyon kuruluşu tarafından verilen sertifika veya raporun aslı
- c) Ek-10' da yer alan Analiz Tekrarı Formu.

(2) Başvuru kuruluşu, üretici tarafından yeniden selektörlenen laboratuvar analizlerinin tekrarı istenen tohumluktan usulüne uygun tohumluk numunesi alarak, numune gönderme protokolü ve yukarıdaki belgelerin birer örneğini ekleyerek ilgili sertifikasyon kuruluşuna gönderir.

(3) İlgili sertifikasyon kuruluşu gerekli analizleri yapar. Analiz sonucunda düzenlenen sertifika veya raporların birinci nüshası üreticiye verilir. İkinci nüshası başvuru kuruluşuna gönderilir. Üçüncü nüsha ise sertifikasyon kuruluşunda muhafaza edilir. Bu sertifika veya raporun düşünceler hanesine hangi sertifika veya raporun yerine geçerli olduğu yazılır.

Laboratuvar analizlerine itiraz

MADDE 13 – (1) Tohumluk sertifikasyon kuruluşları tarafından yapılan laboratuvar analizlerine üreticiler, sertifika veya raporun alındığı tarihten itibaren en geç otuz gün içinde itiraz edebilir.

(2) Laboratuvar analizleri ile ilgili itirazlarda referans laboratuvar olan TTSM yetkilidir.

(3) Sertifikasyon kuruluşları tarafından yapılan laboratuvar analizlerine itiraz başvuru kuruluşuna bir dilekçe ekinde aşağıdaki belgelerle yapılır.

- a) Tarla kontrol raporu
- b) Sertifikasyon kuruluşu tarafından verilen sertifika veya raporun aslı
- c) Ek-11'de yer alan Analiz İtiraz Formu.

(4) Başvuru kuruluşu, itiraza konu tohumluğun şahit numunesini yukarıdaki belgeleri de ekleyerek TTSM ye gönderir.

(5) Analiz sonucunda düzenlenen sertifika veya raporların birinci nüshası üreticiye verilir. İkinci nüsha ise sertifikasyon kuruluşunda muhafaza edilir. Üçüncü nüshası başvuru kuruluşuna gönderilir. Bu sertifika veya raporun düşünceler hanesine hangi sertifika veya raporun yerine geçerli olduğu yazılır.

(6) Referans laboratuvar olarak kabul edilen TTSM tarafından yeniden yapılan laboratuvar analizleri sonucunda verilen sertifika veya rapor kesindir.

Tohumlukların yeniden ambalajlanması ve etiketlenmesi

MADDE 14 – (1) Ham tohumluk sertifikası ile belgelendirilen tohumlukların yeniden ambalajlanması, etiketlenmesi ve sertifikalandırılması aşağıdaki şekilde yapılır.

a) Tohumluk sahibi kuruluş Ham Tohumluk Sertifikası ile tohumlukların bulunduğu ildeki başvuru kuruluşuna müracaat eder.

b) Kontrolör tarafından sertifikanın temsil ettiği partiye ait ambalajlar üzerindeki etiketler sökülür ve sökülen etiketlerin temsil ettiği tohumluk miktarı tespit edilir.

c) Üretici veya tedarikçiler tohumluk partilerini paketleyerek etiketleme sonrasında, başvuru kuruluşuna numune aldırma talebinde bulunur.

ç) Farklı tohumluk partilerinden çeşidi, sınıf ve kademesi aynı olmak şartıyla paçal yapılabilir. Üretici veya tedarikçi her paçalı meydana getiren partilerin referans numaralarını ve paçalı oluşturan partilerin paçalıdaki oranını gösteren kayıtları tutmak ve başvuru kuruluşuna bildirmekle yükümlüdür.

d) Kontrolör yeni oluşturulan partilerden numune alır. Numune gönderme protokolüne, müracaat esnasında verilen sertifikanın tarih ve numarası ile parti numarası veya numaraları işlenir ve ham tohumluk sertifikasının aslı ile birlikte ilgili sertifikasyon kuruluşuna gönderilir.

e) Sertifikasyon kuruluşları, sertifika düzenlenmesi amacıyla gönderilen tohumluk numunelerinde gerekli laboratuvar analizlerini yaparak, 11 inci madde hükümlerine göre sertifika veya rapor düzenler.

(2) İthal tohumluklar orijinal ambalajları bozulmadan ithal edildiği şekilde satışa arz edildiği gibi, ithal eden firma tarafından küçük paketlere bölünerek aşağıdaki şartlarla yeniden paketlenip satışa arz edilebilirler.

a) Bu tohumlukların yeniden ambalajlanması ve etiketlenmesi işlemleri TTSM tarafından bu maddenin birinci fıkrası hükümlerine göre yürütülür.

b) OECD etiketli tohumluklar, ithal edilen ülkenin yetkili sertifikasyon kuruluşundan ithalatı yapan firma tarafından yazılı muvafakat alınır.

c) Bu tohumlukların sertifikasyon ile ilgili kalite kriterleri ve her türlü sorumlulukları ithalatı yapan ve yeniden paketleme işleminden geçiren tedarikçi veya tohum üreticisine aittir.

ç) Paketlerin açılıp yeniden ambalajlanması işlemi yalnızca ithalatı yapan tedarikçi veya tohum üreticisi tarafından yapılabilir.

d) Paketleri açarak ambalajlanmasını yapan ithalatçı firma, yeni paketlerin üzerine tohumluk etiketlerinin üzerinde bulunması gereken bilgilere ilaveten "Bu tohumluk firmamızca ithal edilip firmamız tarafından yurt içinde paketlenmiştir" ibaresini koyacaktır.

e) Bu kurallar çerçevesinde yeniden etiketlenen ve ambalajlanan tohumluklar OECD sistemine göre sertifikalandırılmış kabul edilir.

f) Eger paçalı meydana getiren partiler, farklı ülkelerde üretilen tohumluklardan oluşturulmuş ise, bu ülkelerin isimleri etikette belirtilir.

Kontrol denemeleri

MADDE 15 – (1) Orijinal ve sertifikalı sınıftaki tohumluk partilerinde son kontrol, elit sınıftaki tohumluk partilerinde ise ön ve son kontrol denemeleri TTSM tarafından yapılır. Bu denemelerde, tohumluk partilerini temsil eden örneklerin çeşit safiyeti yönünden belirlenen standartlara uygunluğu test edilir.

(2) Ön ve son kontrol denemelerinde çeşit safiyeti yönünden standartlara uygun olmayan parsellere ait tohumluk üretim alanları sertifikasyon kuruluşları tarafından denetlenir. Ön kontrol denemelerinde ardı ardına üç yıl çeşit safiyeti yönünden standartlara uygun olmadığı tespit edilen çeşitlerin kaydı, TTSM tarafından hazırlanan rapora istinaden, Bitki Çeşitlerinin Kayıt Altına Alınması Yönetmeliğinde belirtilen Tarla Bitkileri Tescil Komitesi tarafından iptal edilebilir.

Pazarlama

MADDE 16 – (1) Kayıt listesinden çıkarılan çeşitlere ait tohumlukların, stokları Bakanlığa bildirmek kaydı ile en fazla üç yıl çoğaltım ve ticareti yapılabilir.

(2) İthal edilen tohumlukların, bu Yönetmelikte yer alan asgari sertifikasyon standartlarını karşılaması gerekir.

(3) Çoğaltım amacıyla en az orijinal sınıftaki tohumlukların ithaline izin verilir.

(4) Bakanlık, tahıl tohumlarının farklı çeşitler ya da türler halinde karıştırılarak pazarlanmasına, bilimsel ya da teknik bilgilerin bu karışımların belirli zararlı organizmaların çoğaltımına karşı özel etkinlik sağladığını göstermeleri ve ayrıca karışımın bileşenlerinin karışımdan önce kendileri için geçerli standartlara uygun olmaları şartıyla izin verebilir.

(5) Bu Yönetmelik hükümlerine göre üretilip belgelendirilen tohumluklar, 10/6/2005 tarihli ve 25841 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan "Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik" esaslarına göre belgelenmesi durumunda organik tohumluk olarak pazarlanabilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

İdari yaptırımlar

MADDE 17 – (1) Tohumlukların üretim ve pazarlanmasında, 5553 sayılı Tohumculuk Kanununa aykırı hareket edenler hakkında, aynı Kanunun 12 nci maddesi hükümleri uygulanır.

Ücretler

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yapılan tarla kontrolü, laboratuvar analizleri, belgelendirme ve etiket hizmetleri ücrete tabidir. Bu ücretler Bakanlık tarafından yeniden değerlendirilerek her yıl ocak ayında belirlenir. Ücretler, 28/12/2006 tarihli ve 26390 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan, "Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Döner Sermaye İşletmeleri Uygulama Yönetmeliği" hükümlerine göre, hizmeti veren kuruluşun döner sermaye işletmesi hesabına peşin olarak yatırılır.

İstisnalar

MADDE 19 – (1) Bilimsel amaçlı çalışmalarda, araştırma ve geliştirme çalışmalarında ve genetik çeşitliliğin korunmasına yönelik çalışmalarda kullanılan tohumluklar ile üreticinin kendi ihtiyacını karşılamak amacıyla ürettiği tohumluklarda sertifikalandırma şartı aranmaz.

Düzenleme yetkisi

MADDE 20 – (1) Bakanlık bu Yönetmeliğin uygulamasını sağlamak üzere her türlü düzenlemeyi yapmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 22 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyişleri Bakanı yürütür.

YÖNETMELİKTE YER ALAN TÜRLER

<i>Avena sativa</i> L.	Yulaf
<i>Hordeum vulgare</i> L.	Arpa
<i>Oryza sativa</i> L.	Çeltik
<i>Phalaris canariensis</i> L.	Kuşyemi
<i>Secale cereale</i> L.	Çavdar
<i>Sorghum bicolor</i> (L.) Moench	Sorgum
<i>Sorghum sudanense</i> (Piper) Stapf.	Sudan otu
<i>Sorghum bicolor</i> x <i>Sorghum sudanense</i>	Sorgum x sudan otu melezi
<i>Triticosecale</i> Wittm.	Tritikale
<i>Triticum aestivum</i> L.	Ekmeklik buğday
<i>Triticum durum</i> Desf.	Makarnalık buğday
<i>Triticum spelta</i> L.	Kavuzlu buğday
<i>Zea mays</i> L.	Mısır

Listede yer almayan türlere ait tohumluklar, aynı cinse ait türlere göre sertifikalandırılır.

TOHUMLUK BEYANNAMESİ

(Hibrit çeşitler için)

Beyannamenin (1)		Tarih:..../..../.....	Numarası:
Üreticinin adı soyadı, kurumu veya ticari unvanı(2)			
Yetiştiricinin açık adresi			
Tohumluğun cinsi ve çeşidi			
Botanik Adı			
Ekilen tohumluğun sınıf ve döl kademesi			
Ana Tohumluğun	Adı veya numarası	:	
	Alındığı yerin adı ve adresi	:	
	Alınan tohumluk miktarı (kg)	:	
	Sertifikanın alındığı resmi kurum (3)	:	
	Sertifikasının tarih ve numarası	:	
	Ekilen tohumluk miktarı (kg)	:	
	Tohumluğun ekildiği tarih (4)	:	
Baba Tohumluğun	Adı veya numarası	:	
	Alındığı yerin adı ve adresi	:	
	Alınan tohumluk miktarı (kg)	:	
	Sertifikanın alındığı resmi kurum (3)	:	
	Sertifikasının tarih ve numarası	:	
	Ekilen tohumluk miktarı (kg)	:	
	Tohumluğun ekildiği tarih (4)	:	
Tohumluğun ekildiği tarla veya parselin yeri adı veya numarası (5)			
Tarla veya parselin alanı (da)			

Yukarıdaki beyanımın doğru olduğunu bildirir 5553 sayılı Tohumculuk Kanun'u ve bu Kanun'a ilişkin Yönetmeliklere uymayı taahhüt eder gereğinin yapılmasını arz ederim.

Tohum Yetiştiricisi Tohum Üreticisi Kabul eden Onaylayan
Adı, Soyadı, Açık Adresi Adı, Soyadı, Tarih, İmza Adı, Soyadı, Tarih, İmza Adı, Soyadı, Tarih, İmza

Önemlidir:

- (1) Beyannamenin tarih ve numarası beyannameyi veren tarafından yazılacaktır.
- (2) Sözleşmeli tohumluk yetiştiriliyorsa, Sözleşme yapan firmanın adı yazılacaktır.
- (3) Sertifikayı veren tohumluk sertifikasyon kuruluşudur.
- (4) Ekilen tohumluğun kışlık-yazlık veya ana ürün- II. ürün ve örtü altı olduğu belirtilecektir.
- (5) Tohumluklar hangi il sınırları içerisinde ekilmiş ise o ilin adı da yazılacaktır.

TOHURLUK BEYANNAMESİ

(Hibrit olmayan çeşitler için)

Beyannamenin (1)	Tarih :.../.../..... Numarası :
Üreticinin adı, soyadı, kurumu veya ticari unvanı	
Yetiştiricinin açık adresi	
Tohumluğun cins ve çeşidi	
Botanik Adı	
Ekilen tohumluğun sınıf ve döl kademesi	
Tohumluğun alındığı yerin adı ve adresi	
Alınan tohumluğun miktarı (kg)	
Tohumluk sertifika veya raporu hangi resmi kurumdan verilmiştir. (2)	
Tohumluk sertifika veya raporunun tarih ve numarası	
Tohumluğun ekildiği tarla veya parselin yeri adı veya numarası (3)	
Tarla veya parselin alanı (da)	
Bu tarlaya ekilen tohumluk miktarı (kg)	
Tohumluğun ekildiği tarih (4)	

Yukarıdaki beyanımın doğru olduğunu bildirir 5553 sayılı Tohumculuk Kanun'u ve bu Kanuna ilişkin Yönetmeliklere uymayı taahhüt eder gereğinin yapılmasını arz ederim.

Tohum Yetiştiricisi Tohum Üreticisi Kabul eden Onaylayan
Adı, Soyadı, Açık Adresi Adı, Soyadı, Tarih, İmza Adı, Soyadı, Tarih, İmza Adı, Soyadı, Tarih, İmza

Önemlidir:

- (1) Beyannamenin tarih ve numarası beyannameyi veren tarafından yazılacaktır.
- (2) Sertifikayı veren Tohumluk Sertifikasyon Kuruluşudur.
- (3) Tohumluklar hangi il sınırları içerisinde ekilmiş ise o ilin adı da yazılacaktır.
- (4) Ekilen tohumluğun kışlık-yazlık veya ana ürün- II. ürün ve örtü altı olduğu belirtilecektir.

SON BEYANNAME VERME TARİHLERİ

Tür Adı	Bölgesi	Beyannamelerin İlgili Müdürlüklerde bulunması Gerektiği Son Tarih
Arpa, Buğday, Çavdar, Triticale	Yulaf,	
	Akdeniz	01 Mart
	Ege	01 Nisan
	Güney Doğu Anadolu	15 Nisan
	Doğu Anadolu	15 Haziran
	İç Anadolu	15 Mayıs
	Karadeniz	15 Nisan
Trakya ve Marmara	01 Nisan	
Diğer Bitki Türleri	Tüm Bölgelerde	Ekim tarihinden itibaren otuz (30) gün içinde ilgili kuruluştadır.

TARLA KONTROL İHBARNAMESİ

Tarih :

No :

Yetiştiricinin Adı ve Soyadı :

Adresi :

Tohumluğun Cins ve Çeşidi :

Ön Bitki :

Tarla ve Parsel No. veya Adı :

Tarla Alanı (Dekar) :

Üretici :

Düzenleme Tarihi :

Ekilen Tohumluğun Alındığı
Tarihteki Sınıfı ve Döl Kademesi:.....

YAPILAN TARLA KONTROLÜNDE TOHURLUĞUN
ARANILAN SINIFA GİRMESİNİ ENGELLEYEN
HUSUSLAR

.....

.....

.....

.....

.....

Yukarıda belirtilen hususlardan dolayı tohumluğunuz tarla muayenesi yönünden herhangi bir sertifikalı tohumluk sınıfına girmemektedir. Ancak teknik olarak bu engellerin tarafınızdan giderilmesi mümkündür./...../20..... tarihinde kesin rapor verilmek üzere yeniden gelineceğinin bilinmesi ve gereğinin ona göre yapılması rica olunur.

İhbarnameyi düzenleyenlerin
Adı, Soyadı, açık görev adresleri
ve imzaları

İhbarnameyi alan üretici / yetiştiricinin
Adı ve Soyadı
İmzası

TARLA KONTROL STANDARTLARI

a) Tohumluklara ait sınıf ve döl kademeleri aşağıdaki gibidir.

Türler	Elit	Orijinal	Sertifikalı
Buğday, arpa, yulaf	1	2	3
Çavdar, tritikale	-	2	2
Çeltik	-	2	2
Kuşyemi	-	1	2
Sorgum, sudan otu, sorgum x sudan otu melezi	-	1	1
Mısır	-	1	1

b) Tarla kontrolleri aşağıdaki dönemlerde yapılır.

Türler	Tarla kontrol dönemleri
Buğday, yulaf, tritikale, çavdar	Sarı olum devresinde bir defa
Arpa	Süt olum devresinde en az bir defa
Çeltik	Hasattan bir hafta önce balmumu olum zamanında en az bir defa kontrol edilir. Çeltik beyaz uç nematodu (<i>Aphelenchoides besseyi</i>) için kontrol yapılarak numune alınır ve ilgili zirai mücadele kuruluşuna gönderilir.
Sorgum, sudan otu ve sorgum x sudan otu melezi	Tam çiçeklenme zamanında bir, tane olgunluk döneminde bir defa olmak üzere iki defa
Mısır	Çiçeklenme öncesi, çiçeklenme ve hasat öncesi olmak üzere üç defa
Kuşyemi	Tam çiçeklenme zamanında bir defa

c) Tohumluk üretilen bir tarlaya çeşit safiyetini korumak şartıyla aynı çeşidin sınıf ve döl kademesi birbirini izleyen tohumluğu arka arkaya ekilebilir. Türler göre ön bitki şartları aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.

Türler	Ön bitki şartı
Buğday, arpa, yulaf, tritikale	Bu gruba ait bitki türleri veya bu türlere ait çeşitler değiştirilecekse en az iki yıl bu türlerin ekilmemiş olması gerekir.
Çeltik, çavdar, sorgum, kuşyemi	Aynı türe ait farklı çeşit ekilecekse en az iki yıl aynı türe ait ürün ekilmez.
Sudan otu ve sorgum x sudan otu melezi, mısır	Ön bitki şartı yoktur

ç) Tohumluk üretiminde türlere göre izolasyon mesafeleri aşağıdaki gibidir.

Türler	Tohumluk sınıfı		
	Elit	Orijinal	Sertifikalı
Buğday, arpa, yulaf,	2 m	2 m	2 m
Tritikale	-	50 m	20 m
Çavdar, kuşyemi	-	300 m	250 m
Melez çavdar	-	1000 m	500 m
Çeltik	-	2 m	2 m
Sorgum, sudan otu ve sorgum x sudanotu melezi	-	300 m	300 m
Mısır	-	300 m	200 m

d) Türler göre tarla kontrolünde dikkat edilecek standartları aşağıdaki gibidir.

1) Buğday, arpa, yulaf, çavdar ve tritikale türlerinde tarla kontrolüne esas olacak birim saha büyüklüğü 20 m² 'dir. Birim saha üzerinden yapılacak bu kontrollerde tarla büyüklüğüne göre tekrarlamaya sayısı ve tarla kontrolünde dikkat edilecek faktörler aşağıda belirlenmiştir.

0 – 100 dekara kadar	5,
101 – 1000 dekar arası	10,
1001 dekardan fazla	15 birim saha.

Faktörler (en çok %)	Elit	Orijinal	Sertifikalı I	Sertifikalı II-III
Diğer tür ve çeşitler	0,05	0,1	0,2	0,5
Diğer cins hububat	0,1	0,2	0,4	1,0
Zararlı yabancı otlar delice ve pelemir	0	0	0,05	0,1
Tohumla geçen hastalıklar	Sürme	0,1	0,1	0,1
	Rastık	0,1	0,1	0,5

2) Çeltik türünde tarla kontrolüne esas olacak birim saha büyüklüğü 20 m² 'dir. Birim saha üzerinden yapılacak bu kontrollerde tarla büyüklüğüne göre tekrarlamaya sayısı ve tarla kontrolünde dikkat edilecek faktörler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

0 - 100 dekara kadar	5,
101 – 1000 dekar arası	10,
1001 dekardan fazla	15 birim saha.

Çeltik beyaz uç nematodu (*Aphelenchoides besseyi*) için örnek alınacak bitki sayısı;

0-5 dekara kadar	50 salkım,
6-10 dekar arası	100 salkım,
11-50 dekar arası	150 salkım olmalıdır.

50 dekardan büyük alanlarda her 50 dekar için 150 salkım kesilerek paçal yapılır ve bunların arasından 1/5 i alınarak örnekleme ünitesi oluşturulur. Bu örnekler ilgili mücadele enstitüsüne gönderilir. Gelen sonuçlara göre tohumluk üretimleri partilendirilir.

Faktörler (en çok %)	Orijinal	Sertifikalı I	Sertifikalı II
Diğer çeşitler	0,05	0,1	0,5
Kırmızı çeltik	0,05	0,1	0,2
Çeltik yanıklığı	0,5	1,0	2,0
Çeltik beyaz uç nematodu	0,0	0,0	0,0

3) Hibrit mısır, melez sorgum, sorgum x sudanotu melezi türlerinde tarla kontrolüne esas olacak birim 100 ana ve 100 baba bitkidir. birim saha üzerinde yapılacak bu kontrollerde tarla büyüklüğüne göre tekrarlamaya sayısı ve tarla kontrolünde dikkat edilecek faktörler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

0 - 50 dekara kadar	5,
51 – 100 dekar arası	10,
101 dekardan fazla	15 birim saha.

Faktörler (en çok %)	Orijinal	Sertifikalı
Çiçek tozu döken ana bitkiler	1	1
Çiçek tozu döken tip dışı baba bitkiler	0,1	0,1
Tip dışı ana bitkiler ve çiçek tozu dökmeyen tip dışı baba bitkiler	1	2

4) Açık tozlanan mısır, sorgum, sudan otu, kuşyemi türlerinde ve kendilenmiş hatlarda tarla kontrolüne esas olacak birim 100 bitkidir. Birim saha üzerinde yapılacak bu kontrollerde tarla büyüklüğüne göre tekrarlamaya sayısı ve tarla kontrolünde dikkat edilecek faktörler aşağıdaki şekilde belirlenmiştir.

0 - 50 dekara kadar	5,
51 – 100 dekar arası	10,

101 dekardan fazla

15 birim saha.

Faktörler (en çok %)	Orijinal	Sertifikalı
Tip dışı bitkiler	1	-
Tip dışı bitkiler	1	2

AMBALAJLAMA VE ETİKETLEME**A) AMBALAJLAMA**

1) Ambalaj üzerinde bulunması gereken minimum bilgiler.

- a) Üretici ve/veya tedarikçinin adı ve adresi
- b) Tür adı
- c) Çeşit adı
- ç) Tohumluğun sınıfı ve kademesi
- d) Ambalajın net ve brüt ağırlığı
- e) Tohumluğun ilaçlı olup olmadığı, ilaçlı ise ilacın adı

2) Tohumluklar çuval, torba, paket veya kutu ambalajlar içinde satılır,

3) Tohumluk ambalaj bilgileri silinmeyecek ve kazınmayacak şekilde olmalıdır,

B) ETİKETLEME

1) Tohumluk etiketlerinde bulunması gereken minimum bilgiler.

- a) Etiketi düzenleyen sertifikasyon kuruluşunun adı ve logosu
- b) Tohumluk partisinin numarası
- c) Ay ve yıl olarak, numunenin alındığı veya mühürlemenin yapıldığı tarih
- ç) Tür adı
- d) Çeşit adı
- e) Tohumluk sınıfı ve döl kademesi
- f) Tohumluk ambalajının beyan edilen net ve brüt ağırlığı veya tohum sayısı
- g) Tohum ilaçlanmıyorsa ilacın adı
- ğ) Melez çeşitlerde melez kelimesi
- h) Üretici ve/veya tedarikçinin adı ve adresi

2) Tohumluk sınıflarına göre etiketler aşağıdaki renklere uygun olarak düzenlenir.

Tohumluk sınıfları	Etiket renkleri
Elit	Beyaz zemin üzerine mor kuşak
Orijinal	Beyaz
Sertifikalı I	Mavi
Sertifikalı II-III	Kırmızı
Ham tohumluk	Gri

3) Tohumluk etiketlerinin asgari boyutları 67x 110 mm boyutlarında olmalıdır.

4) Etiketler dikme veya yapıştırma olarak hazırlanır.

**TOHURLUK PARTİLERİNE AİT ASGARİ NUMUNE MİKTARI,
AZAMI AMBALAJ VE PARTİ BÜYÜKLÜKLERİ**

Tür	Azami Parti Büyüküğü (*) ton	Azami Ambalaj Ağırlığı(**) kg	Asgari Numune Miktarı g
Arpa, yulaf, buğday, tritikale, çavdar	30	50	1000
Çeltik	30	50	500
Kuşyemi	10	50	400
Sorgum, sudan otu sorgum x sudan otu melezi	10	50	1000
Mısır (kendilenmiş hat- orijinal tohumlar)	40	50	250
Mısır (kendilenmiş hat dışında orijinal ve sertifikalı tohumlar)	40	50	1000

(*) Azami parti büyüküğü % 5'ten fazla aşılmayacaktır.

(**) Adet olarak ambalajlanan tohumluklarda ağırlık bu miktarların üzerinde olamaz.

LABORATUVAR STANDARTLARI

a) Buğday, Arpa, Yulaf, Çavdar ve Tritikale

Faktörler	Elit*	Orijinal	Sertifikalı I	Sertifikalı II-III
Saf tohum (en az %)	-	98	97	97
Cansız yabancı madde (en az %)	-	2	3	3
Diğer mahsul tohumları (en çok adet/kg)	2	2	6	40
Diğer tür ve çeşitler (en çok adet/kg)	2	4	20	100
Ot tohumları (en çok adet/kg)	4	8	16	50
Zararlı ot tohumları (Delice ve Pelemir) (en çok adet/kg)	0	0	0	2
Çavdar mahmuzu (en çok %) (<i>Claviceps purpurea</i>)	0	0,1	0,1	0,2
<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> , <i>Avena ludoviciana</i> , <i>Lolium temulenttan</i> (en çok adet/kg)	0	0	0	0
Çimlenme (en az %)	-	85	85	85
Tohumla geçen hastalıklar (sürme ve rastık)	0	2	4	10

* Buğday, Arpa ve Yulaf için geçerlidir.

b) Çeltik

Faktörler	Orijinal	Sertifikalı I	Sertifikalı II
Saf tohum (en az %)	98	97	97
Cansız Yabancı Madde (en az %)	2	3	3
Diğer Mahsul Tohumları (en çok %)	0	0,1	0,1
Ot tohumları (en çok adet/kg)	0,1	0,1	0,2
Kırmızı Çeltik (en çok adet/kg)	5	10	20
Çeltik Beyaz Uç Nematodu (<i>Aphelenchoides besseyi</i>)	0	0	0
Çimlenme (en az %)	85	85	85

c) Hibrit mısır, açıkta tozlanan mısır ve kendilenmiş hat

Faktörler	Orijinal	Sertifikalı I
Saf tohum (en az %)	98	98
Cansız Yabancı Madde (en az %)	2	2
Diğer Mahsul Tohumları (en çok %)	0	0
Diğer Tür ve Çeşitler (en çok adet/kg)	4	6
Ot tohumları (en çok adet/kg)	0	0
Çimlenme (en az %)	90	90

ç) Sorgum, Sudanotu, Melez Sorgum, Sorgum x Sudanotu Melezi ve Kuşyemi

Faktörler	Orijinal	Sertifikalı
Saf tohum (en az %)	98	97
Cansız Yabancı Madde (en az %)	2	3
Diğer Mahsul Tohumları (en çok %)	0	0
Diğer Tür ve Çeşitler (en çok adet/kg)	10	20
Ot tohumları (en çok adet/kg)	0	0
<i>Avena fatua</i> , <i>Avena sterilis</i> , <i>Avena ludoviciana</i> , <i>Lolium temulenttan</i> (*)	0	0
Çimlenme (en az %)	85	85

(*) Bu standart sadece kuşyemi için geçerlidir.

ANALİZ TEKRARI FORMU

Üreticinin Adı, Soyadı

Kurumu veya Ticari Unvanı :

Adresi :

Tohumluğun cinsi ve çeşidi :

İlk Tohumluk Numunesi	1. Alındığı yerin adı ve adresi	:
	2. Alan eksperlerin adı ve soyadı	:
	3. Alan eksperin bağlı olduğu kuruluş	:
	4. Sertifika veya raporu veren Sertifikasyon Kuruluşu	:
	5. Alman sertifika veya raporun tarih ve numarası	:
	6. Sertifikadaki tohumluk sınıfı ve döl kademesi	:
İkinci Tohumluk Numunesi	1. Alınacağı yerin adı ve adresi	:
	2. Tohumluğun miktarı (kg)	:
	3. Tohumluk ambalaj adedi	:
	4. Tohumluğun parti numarası	:
	5. Selektörlemenin yapılacağı tarih	:
	6. Selektörlemenin kaç gün süreceği	:

Üreticinin
Adı, Soyadı
İmzası, Mühür ve Tarih

ANALİZ İTİRAZ FORMU

Üreticinin Adı, Soyadı
Kurumu veya Ticari Unvanı :
Adresi :
Tohumluğun cinsi ve çeşidi :

Şahit Numunenin	1. Alındığı yerin adı ve adresi	:
	3. Alan eksperin bağlı olduğu kuruluş	:
	4. Sertifika veya raporu veren Sertifikasyon Kuruluşu	:
	5. Alınan sertifika veya raporun tarih ve numarası	:
	6. Ekilen tohumluğun sınıfı ve döl kademesi	:

Üreticinin
Adı, Soyadı
İmzası, Mühür ve Tarih

Laboratuvar analizlerine yapılan itirazlarda bu form ekinde bulunması gereken belgeler:

- (1) Tarla kontrol raporları
- (2) İtiraz edilen sertifika veya raporun aslı